

UN QUART DE SEGLE D'ESTUDI DE LES PAPALLONES

Albert Masó

El 1976, ara ja fa un quart de segle, cinc joves estudiants –la major part de biologia– decidiren constituir una entitat d'estudi dels lepidòpters als Països Catalans. I es va concretar en una comissió de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN). Això no va ser per casualitat, sinó perquè uns anys abans (1972) aquesta institució reprenqué les seves activitats, després d'un llarg període d'inactivitat que seguí a la Guerra Civil. La represa s'aconseguí per iniciativa d'un grup de naturalistes encapçalats per Ramon Folch, qui fou el secretari durant els primers anys.

Posteriorment, aquesta comissió es transformà en la Societat Catalana de Lepidopterologia (SCL), i la primera junta directiva sol·licità i va obtenir des del principi la constitució de la SCL en entitat adherida a la ICHN. La SCL prosseguí les sessions científiques (aviat s'arribarà a les 150), amplia els butlletins (aviat s'arribarà al núm. 90), inaugura els volums de *Treballs* (enguany sortirà el XVI) i també les *Memòries*. Aquests darrers eren llibres avalats per la SCL i només en sortí un: *La vida de les papallones*, editat per Ketrés (Barcelona, 1985).

Els butlletins sortien cada dos o tres mesos i notificaven les troballes més interessants, informaven de congressos, de publicacions rebudes, de conferències, de sortides al camp i d'altres activitats. També incloïen petits articles. Els volums de *Treballs* eren anuals i recollien articles més extensos i de fons. Ambdues revistes s'enviaven per intercanvi a nombroses entitats i revistes nacionals i estrangeres.

El 1980, per iniciativa de Francesc Vallhonrat i de qui subscriu, s'inauguraren les Sessions d'Entomologia, organitzades conjuntament amb la ICHN. Des de l'any següent, aquestes sessions s'han anat celebrant

ininterrompudament cada dos anys. Així, l'any que ve se celebrarà la tretzena sessió del que ja ha esdevingut una trobada clàssica dels entomòlegs catalans, i fins i tot dels estudiosos d'altres grups d'artròpodes. Sempre s'han publicat els articles que han generat les comunicacions.

Des del primer moment, el grup de treball fou acollit pel Museu de Zoologia de Barcelona, i especialment pel seu director, Dr. Francesc Español –recentment traspassat–, per Oleguer Escolà –que segueix la seva recerca a l'esmentat museu– i per l'actual directora, Anna Omedes. Allà es va ordenar i determinar gran part de la col·lecció reunida per diversos naturalistes, especialment per Ignasi de Sagarra. Fruit dels estudis realitzats, es descobriren centenars d'espècies desconegudes a Catalunya, i dotzenes de noves per a la península Ibèrica.

L'atzar va fer que el mateix 1976 es constituís la Societas Europaea Lepidopterologica (SEL), de manera que, a més del grup català, també es compleix un quart de segle del grup europeu d'estudi de les papallones. Publica la important revista *Nota Lepidopterologica*, que accepta articles en tres idiomes: anglès, francès i alemany. D'una forma paral·lela a les Sessions d'Entomologia, la SEL ha organitzat des del primer moment congressos biennals. Des de la seu inicial, a París, on ens va representar el Dr. Jaume Josa, fins al que s'ha celebrat enguany a Copenhaguen, la SEL ha anat reunint els lepidopteròlegs europeus en un recorregut per tretze ciutats del Vell Continent.

Sembla, doncs, que ambdues entitats, fundades el mateix any, vagin de la mà pel camí de la contribució al coneixement del fascinant món d'aquests insectes, que tant han inspirat naturalistes, científics i artistes. ©

Foto: Albert Masó (Parnassius pholus)